

รวมคำบรรยาย

ภาคสอง สมัยที่ ๗๕ ปีการศึกษา ๒๕๖๕ เล่มที่ ๑๓

บทบรรณาธิการ

คำถาม เจ้าพนักงานตำรวจเรียกตรวจรถยนต์เนื่องจากเสียงเครื่องยนต์ดังผิดปกติจากรถทั่วไป คล้ายรถแต่งท่อไอเสีย เช่นนี้ ถือเป็นความผิดซึ่งหน้าหรือไม่

คำตอบ มีคำพิพากษาฎีกาวินิจฉัยไว้ดังนี้

คำพิพากษาฎีกาที่ ๒๘๑๓/๒๕๖๔

ร้อยตำรวจตรี ช. เรียกตรวจรถยนต์ของจำเลยเนื่องจากเสียงเครื่องยนต์ดังผิดปกติจากรถทั่วไป (เสียงดังคล้ายรถแต่งท่อไอเสีย) และจากการตรวจสภาพทั่วไปของรถเบื้องต้นพบว่าท่อไอเสียของรถมีการเปลี่ยนแปลงโดยถูกตัดท่อพักเสียงออก และปลายท่อถูกปล่องลงหน้าเพลลา แตกต่างจากท่อไอเสียของรถยนต์รุ่นเดียวกันที่จะมีท่อพักเสียงและปลายท่อไอเสียออกจากด้านท้ายรถอันเป็นความผิดซึ่งหน้าตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๘๐ วรรคหนึ่งร้อยตำรวจตรี ช. จึงดำเนินคดีแก่จำเลยได้โดยไม่ต้องมีหมายค้นหรือหมายจับ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๗๘ (๑) การที่ร้อยตำรวจตรี ช. ออกใบสั่งงานตัดแปลงท่อไอเสียให้จำเลยไปชำระค่าปรับต่อพนักงานสอบสวนหรือชำระด้วยวิธีอื่นตามที่ระบุในด้านหลังใบสั่งภายใน ๗ วัน นับแต่วันที่ได้รับใบสั่ง จึงชอบด้วยกฎหมาย เมื่อจำเลยไม่ชำระค่าปรับภายในกำหนด ร้อยตำรวจตรี ช. สามารถกล่าวโทษจำเลยต่อพนักงานสอบสวนได้ การสอบสวนของพนักงานสอบสวนชอบด้วยกฎหมาย โจทก์มีอำนาจฟ้อง

คำถาม ทายาทคนหนึ่งฟ้องผู้จัดการมรดกเป็นจำเลยข้อหาภัยออกทรัพย์มรดกศาลชั้นต้นวินิจฉัยว่าจำเลยไม่มีเจตนาภัยออกทรัพย์มรดก พิพากษายกฟ้อง ทายาทคนอื่นจะฟ้องจำเลยข้อหาภัยออกทรัพย์มรดกอีก ได้หรือไม่

คำตอบ มีคำพิพากษาฎีกาวินิจฉัยไว้ดังนี้

คำพิพากษาฎีกาที่ ๒๖๗/๒๕๖๔

โจทก์ฟ้องคดีนี้กล่าวหาว่า จำเลยกระทำความผิดฐานภัยออกโดยเบียดบังเอาเงินที่ได้จากการขายที่ดินมรดกไปโดยไม่แบ่งให้แก่โจทก์และพี่น้องของโจทก์ซึ่งเป็นทายาทโดยธรรมและมีสิทธิได้รับทรัพย์มรดกของผู้ตาย เมื่อคดีนี้และคดีก่อนเป็นกรณีที่ทายาทฟ้องผู้จัดการมรดกเกี่ยวกับการจัดการทรัพย์มรดกเดียวกัน แม้โจทก์ไม่ได้เป็นคู่ความในคดีก่อน แต่ อ. ซึ่งเป็นทายาทคนหนึ่งฟ้องผู้จัดการมรดกเกี่ยวกับการจัดการทรัพย์มรดกเดียวกับในคดีนี้ว่าไม่ถูกต้อง ถือว่าเป็นการฟ้องแทนโจทก์ซึ่งเป็นทายาทด้วย เมื่อคดีก่อนศาลชั้นต้นวินิจฉัยชี้ขาดว่าจำเลยไม่มีเจตนาภัยออกทรัพย์มรดก

หรือเบียดบังเอาเงินที่ได้จากการขายที่ดินมรดก และพิพากษายกฟ้อง ถือว่าศาลชั้นต้น ได้วินิจฉัยชี้ขาดในเนื้อหาการกระทำของจำเลยตามข้อกล่าวหาของโจทก์ในคดีนี้ว่า จำเลยไม่ได้กระทำความผิดและมีคำพิพากษาเสร็จเด็ดขาดในความผิดซึ่งได้ฟ้องแล้ว สิทธินำคดีอาญามาฟ้องจำเลยในเรื่องเดียวกันย่อมระงับไป ตามประมวลกฎหมาย วิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๓๙ (๔) ฟ้องโจทก์คดีนี้เป็นฟ้องซ้ำ

คำถาม ศาลชั้นต้นสั่งรับฎีกาของจำเลยแล้ว ผู้เสียหายแถลงต่อศาลชั้นต้น ขอดอนคำร้องทุกข์ ศาลได้อำนาจสั่งจำหน่ายคดีจากสารบบความ และคำขอในสวนแบ่ง ให้จำเลยชดใช้เงินแก่ผู้เสียหายจะตกไปด้วยหรือไม่

ความผิดฐานหลอกลวงผู้อื่นว่าสามารถหางานในต่างประเทศได้ พนักงานอัยการ จะเรียกทรัพย์สินหรือราคาแทนผู้เสียหายได้หรือไม่

คำตอบ มีคำพิพากษาฎีกาวินิจฉัยไว้ดังนี้

คำพิพากษาฎีกาที่ ๒๓๕๔/๒๕๖๔

หลังจากจำเลยยื่นฎีกาและศาลชั้นต้นมีคำสั่งรับฎีกาของจำเลย ผู้เสียหาย ได้แถลงต่อศาลชั้นต้นว่าไม่ติดใจดำเนินคดีในความผิดฐานฉ้อโกงแก่จำเลยและขอดอน คำร้องทุกข์ตามรายงานกระบวนการพิจารณาคดีจึงอยู่ในอำนาจของศาลฎีกาที่จะพิจารณา สั่งการที่ศาลชั้นต้นมีคำสั่งว่าขอหาข้อเท็จจริงระงับ ให้จำหน่ายคดีความผิดฐานฉ้อโกงออกจาก สารบบความจึงไม่ชอบ ให้ยกคำสั่งของศาลชั้นต้นที่ให้จำหน่ายคดีความผิดฐานฉ้อโกง ดังกล่าวเสีย

ผู้เสียหายขอดอนคำร้องทุกข์ โดยโจทก์รับว่าเป็นผู้เสียหายจริงถือได้ว่าผู้เสียหาย ได้ถอนคำร้องทุกข์โดยถูกต้องตามกฎหมายในความผิดฐานฉ้อโกงอันเป็นความผิดต่อ ส่วนตัวก่อนคดีถึงที่สุด สิทธินำคดีอาญามาฟ้องในความผิดฐานดังกล่าวย่อมระงับไป ตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๓๙ (๒) เมื่อสิทธินำคดีอาญามาฟ้องในความผิดฐานฉ้อโกง ระงับไปแล้ว ย่อมทำให้คำขอในคดีสวนแบ่งที่ให้จำเลยชดใช้เงินแก่ผู้เสียหายตก ไปด้วย ประกอบกับ ป.วิ.อ. มาตรา ๔๓ มิได้บัญญัติให้อำนาจพนักงานอัยการที่ ยื่นฟ้องคดีอาญาในความผิดฐานหลอกลวงผู้อื่นว่าสามารถหางานในต่างประเทศได้ ให้เรียกทรัพย์สินหรือราคาแทนผู้เสียหายได้ อีกทั้ง พ.ร.บ.จัดหางานและคุ้มครอง คนหางาน พ.ศ. ๒๕๒๘ มิได้บัญญัติให้พนักงานอัยการมีสิทธิเรียกให้จำเลยคืนหรือชดใช้ เงินคืนแก่ผู้เสียหาย จึงต้องยกคำขอในคดีสวนแบ่งของโจทก์เสียด้วย ปัญหาข้อนี้เป็น ข้อกฎหมายที่เกี่ยวกับความสงบเรียบร้อย ศาลฎีกามีอำนาจยกขึ้นวินิจฉัยได้เองตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๑๙๕ วรรคสอง ประกอบมาตรา ๒๒๕

คำถาม พนักงานอัยการเป็นโจทก์ฟ้องคดีข้อหาฉ้อโกง ผู้เสียหายจะยื่นคำร้องขอให้บังคับจำเลยใช้ค่าภาษีมูลค่าเพิ่มได้หรือไม่

คำตอบ มีคำพิพากษาฎีกาวินิจฉัยไว้ดังนี้

คำพิพากษาฎีกาที่ ๒๖๓๘/๒๕๖๔

ตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๔๓ พนักงานอัยการโจทก์มีสิทธิเรียกร้องขอให้บังคับจำเลยทั้งสองคืนหรือชดใช้ราคาทองคำที่แท้จริงที่จำเลยทั้งสองฉ้อโกงไปแทนโจทก์ร่วม อันเป็นทรัพย์สินที่โจทก์ร่วมต้องสูญเสียไปเนื่องมาจากการกระทำความผิดของจำเลยทั้งสองได้เท่านั้น ส่วนภาษีมูลค่าเพิ่มมิใช่ทรัพย์สินหรือราคาที่โจทก์ร่วมสูญเสียไปเนื่องมาจากการกระทำความผิดฐานฉ้อโกงของจำเลยทั้งสอง ตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๔๓ ทั้งมิใช่เป็นเรื่องที่โจทก์ร่วมและจำเลยทั้งสองซื้อขายทองคำกันจริง หากแต่เป็นเพียงอุบายของจำเลยทั้งสองในการฉ้อโกงโจทก์ร่วมเท่านั้นโจทก์ร่วมจึงไม่ต้องมีหน้าที่นำส่งค่าภาษีมูลค่าเพิ่มแก่กรมสรรพากร ค่าภาษีมูลค่าเพิ่มดังกล่าวจึงมิใช่เป็นค่าเสียหายในทางทรัพย์สินอันเกิดจากการกระทำความผิดฐานฉ้อโกงของจำเลยทั้งสองตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๔๔/๑ โจทก์ร่วมไม่อาจเรียกร้องให้บังคับจำเลยทั้งสองชดใช้ค่าภาษีมูลค่าเพิ่มได้

คำถาม พนักงานอัยการเป็นโจทก์ฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยฐานลักทรัพย์ให้จำเลยคืนหรือใช้ราคาทรัพย์แก่ผู้เสียหาย ดังนี้ พนักงานอัยการหรือผู้เสียหายจะมีคำขอเรียกดอกเบี้ยได้หรือไม่

ค่าขาดประโยชน์ ค่าเดินทางไปแจ้งความร้องทุกข์ ค่าซ่อมรถ ผู้เสียหายจะขอให้จำเลยชดใช้ ได้หรือไม่

คำตอบ มีคำพิพากษาฎีกาวินิจฉัยไว้ดังนี้

คำพิพากษาฎีกาที่ ๔๒๖๕/๒๕๖๓

ดอกเบี้ยของเงิน ค่าขาดประโยชน์ ค่าเดินทางไปแจ้งความร้องทุกข์ และติดตามรถคืน และค่าซ่อมรถนั้น มิใช่ทรัพย์สินหรือราคาของผู้เสียหาย สูญเสียไปเนื่องจากการกระทำความผิด แต่เฉพาะดอกเบี้ยของเงิน เป็นค่าเสียหายในทางทรัพย์สินอันเนื่องมาจากการกระทำความผิดของจำเลยทั้งสอง ซึ่งพนักงานอัยการจะมีคำขอเรียกดอกเบี้ยแทนโจทก์ร่วมไม่ได้ โจทก์ร่วมจึงยื่นคำร้องขอให้บังคับจำเลยทั้งสองชดใช้ค่าสินไหมทดแทนในส่วนดอกเบี้ยของต้นเงินตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๔๔/๑ วรรคหนึ่ง ได้ ส่วนค่าขาดประโยชน์ ค่าเดินทางไปแจ้งความร้องทุกข์และติดตามรถคืน และค่าซ่อมรถนั้น มิใช่ค่าเสียหายในทางทรัพย์สินอันเนื่องมาจากการกระทำความผิดของจำเลยทั้งสอง โจทก์ร่วมจึงไม่อาจยื่นคำร้องขอให้บังคับจำเลยทั้งสองชดใช้คืนได้

คำถาม โจทก์ฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๗๒ ทางพิจารณาได้ความว่าการกระทำของจำเลยเป็นความผิดตามมาตรา ๑๓๗ ศาลพิพากษาลงโทษได้หรือไม่

คำตอบ มีคำพิพากษากฎีกาวินิจฉัยไว้ดังนี้

คำพิพากษากฎีกาที่ ๖๑๘๙/๒๕๖๔

บทบัญญัติเกี่ยวกับความผิดต่อเจ้าพนักงานในเรื่องแจ้งข้อความอันเป็นเท็จนั้น ป.อ. มาตรา ๑๓๗ เป็นบททั่วไป ส่วนมาตรา ๑๗๒ เป็นบทเฉพาะที่เกี่ยวกับความผิดอาญา คดีนี้เมื่อโจทก์ฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยตาม ป.อ. มาตรา ๑๗๒ อันเป็นบทเฉพาะ ซึ่งเป็นบทหนัก แต่ทางพิจารณาได้ความว่าการกระทำของจำเลยเป็นเพียงการแจ้งข้อความอันเป็นเท็จที่ไม่เกี่ยวกับความผิดอาญา จึงเป็นความผิดตาม ป.อ. มาตรา ๑๓๗ อันเป็นบททั่วไปซึ่งเป็นบทเบา ที่ศาลอุทธรณ์พิพากษาลงโทษจำเลยตามมาตรา ๑๓๗ จึงชอบแล้ว หากใช่เป็นการพิจารณาเกินคำขอหรือที่มีได้กล่าวในฟ้องตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๑๙๒ วรรคหนึ่งไม่

คำถาม โจทก์ถอนฟ้องคดีก่อนเนื่องจากเห็นว่าเป็นคำฟ้องที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายจะขอฟ้องเป็นคดีใหม่ โจทก์จะมายื่นคำฟ้องใหม่ได้หรือไม่

คำตอบ มีคำพิพากษากฎีกาวินิจฉัยไว้ดังนี้

คำพิพากษากฎีกาที่ ๔๒๘๑/๒๕๖๓

ในการฟ้องคดีเดิมของโจทก์มีการดำเนินการและมอบอำนาจให้ฟ้องคดีโดยคณะกรรมการชุดที่มีการประชุมสมาชิกเพื่อเลือกคณะกรรมการที่อาจไม่ชอบด้วยกฎหมาย เมื่อมีการประชุมสมาชิกเพื่อเลือกคณะกรรมการชุดใหม่ครบองค์ประชุมชอบด้วยกฎหมายแล้ว ในระหว่างที่ยังไม่มีการไต่สวนมูลฟ้อง ทนายโจทก์จึงยื่นคำร้องขอถอนฟ้องคดีเดิมโดยอ้างว่าจะขอฟ้องเป็นคดีใหม่ ทั้งปรากฏว่าในวันรุ่งขึ้นหลังจากศาลอนุญาตให้ถอนฟ้องคดีดังกล่าวแล้ว โจทก์ได้มายื่นคำฟ้องใหม่เป็นคดีนี้ในมูลคดีอาญาความผิดเดียวกันกับคดีก่อนและขอให้ลงโทษจำเลยในบทมาตราเดียวกันทันที อันแสดงให้เห็นว่าเหตุที่โจทก์ถอนฟ้อง คดีก่อนเนื่องจากเห็นว่าโจทก์ดำเนินการและมอบอำนาจให้ฟ้องคดีโดยคณะกรรมการชุดที่มีการประชุมสมาชิกเพื่อเลือกคณะกรรมการที่อาจไม่ชอบด้วยกฎหมาย ซึ่งจะทำให้เป็นคำฟ้องที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายด้วยจึงประสงค์จะถอนฟ้องแล้วยื่นฟ้องใหม่ให้ถูกต้อง การถอนฟ้องคดีก่อนจึงมิใช่การถอนฟ้องเด็ดขาดตามความหมายใน ป.วิ.อ. มาตรา ๓๖ โจทก์จึงมีอำนาจฟ้องจำเลยเป็นคดีนี้

นายประเสริฐ เสียงสุทธิวงศ์

บรรณาธิการ